EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 20.12.2024.
COM(2024) 594 final

2024/0329 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Nolīguma starp Eiropas Savienību un Gruziju par vīzu atvieglotu izsniegšanu piemērošanas daļēju apturēšanu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Nolīgums starp Eiropas Savienību un Gruziju par vīzu atvieglotu izsniegšanu ("vīzu nolīgums")[1] stājās spēkā 2011. gada 1. martā. Nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu mērķis ir uz savstarpīguma pamata atvieglot vīzu izsniegšanu Savienības un Gruzijas pilsoņiem plānotās uzturēšanās periodam, kas nepārsniedz 90 dienas 180 dienu laikposmā. Vīzu nolīguma preambulā ir uzsvērta vēlme padarīt vieglākus cilvēku savstarpējos sakarus, kas ir būtisks nosacījums noturīgu ekonomisko, humanitāro, kultūras, zinātnisko un citu attiecību attīstīšanā starp Eiropas Savienību un Gruziju.

Vīzu nolīguma 14. panta 5. punkts nosaka: "Katra Puse šo nolīgumu var pilnīgi vai daļēji pārtraukt sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. Lēmumu par pārtraukšanu otrai Pusei paziņo ne vēlāk kā 48 stundas pirms tā stāšanās spēkā. Puse, kas pārtraukusi šā nolīguma piemērošanu, nekavējoties informē otru Pusi, tiklīdz pārtraukšanas iemesli vairs nepastāv."

Vīzu nolīguma preambulā atkārtoti apliecināts nolūks ilgtermiņā izveidot bezvīzu ceļošanas režīmu Gruzijas un Savienības pilsoņiem ar nosacījumu, ka tiek ievēroti visi noteikumi labi pārvaldītai un drošai mobilitātei. Pamatojoties uz to, 2012. gada jūnijā tika sākts ES un Gruzijas dialogs par vīzu režīma liberalizāciju. 2013. gada februārī Eiropas Komisija Gruzijas valdībai iesniedza vīzu režīma liberalizācijas rīcības plānu (VRLRP). VRLRP bija sakārtots četros "blokos": dokumentu drošība, tostarp biometrija (I bloks), migrācija un integrēta robežu pārvaldība, tostarp patvērums (II bloks), sabiedriskā kārtība un drošība (III bloks) un ārējās attiecības un pamattiesības (IV bloks). VRLRP bija izklāstīts precīzu kritēriju kopums attiecībā uz būtiskiem tehniskiem jautājumiem katrā no minētajiem četriem blokiem nolūkā pieņemt likumdošanas, politisko un institucionālo satvaru (1. posms) un nodrošināt tā efektīvu un ilgtspējīgu īstenošanu (2. posms).

Pēc dialoga uzsākšanas starp ES un Gruziju par vīzu režīma liberalizāciju Komisija pieņēma četrus ziņojumus[2] Eiropas Parlamentam un Padomei par Gruzijas panākto progresu to kritēriju izpildē, kas noteikti VRLRP pirmā un otrā posma četros jautājumu blokos. Savā ceturtajā un galīgajā progresa ziņojumā, kas pieņemts 2015. gada 18. decembrī, Komisija uzskatīja, ka Gruzija ir panākusi nepieciešamo progresu un ir veikusi visas nepieciešamās reformas, lai nodrošinātu atlikušo kritēriju efektīvu un ilgtspējīgu sasniegšanu. Pamatojoties uz šo novērtējumu, Komisija 2016. gada 9. martā iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, lai Gruzijas pilsoņiem piešķirtu atbrīvojumu no vīzas prasības. Priekšlikums tika pieņemts, un ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/372 (2017. gada 1. marts)[3] Gruzija no Regulas (EK) Nr. 539/2001[4] I pielikuma tika pārcelta uz minētās regulas II pielikumu, un visiem Gruzijas

---

1 OV L 52, 25.2.2011., 34. lpp.

2 COM(2013) 808 final, COM(2014) 681 final, COM(2015) 199 final, COM(2015) 684 final.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/372 (2017. gada 1. marts), ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (Gruzija) (OV L 61, 8.3.2017., 7. lpp.).

4 Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.).

valstspiederīgajiem, kuriem ir saskaņā ar Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) standartiem izdotas biometriskās pases, tika piešķirts atbrīvojums no vīzas prasības, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas uz uzturēšanās periodu, kas nepārsniedz 90 dienas 180 dienu laikposmā.

Ievērojot 8. panta 4. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris)[5], ar ko aizstāja Regulu (EK) Nr. 539/2001, Komisija uzraudzīja, vai Gruzija pastāvīgi ievēro vīzu režīma liberalizācijas prasības, un iesniedza attiecīgo novērtējumu un ieteikumus savā gada ziņojumā saskaņā ar vīzu režīma atcelšanas apturēšanas mehānismu.

Kā izklāstīts Komisijas septītajā ziņojumā par vīzu režīma atcelšanas apturēšanas mehānismu[6], Gruzija 2024. gadā pieņēma tiesību aktus, kuru īstenošana apdraud cilvēktiesības un pamatbrīvības. Tas attiecas uz 2024. gada maijā pieņemto "Likumu par ārvalstu ietekmes pārredzamību" un 2024. gada septembrī pieņemto tiesību aktu paketi par "ģimenes vērtībām un nepilngadīgo aizsardzību". "Likumu par ārvalstu ietekmes pārredzamību" pieņēma par spīti Venēcijas komisijas kritiskajam atzinumam[7] un vairākiem ES aicinājumiem šo likumu atcelt. Likums apdraud biedrošanās un vārda brīvību, tiesības uz privātumu, tiesības piedalīties sabiedrības norisēs, kā arī diskriminācijas aizliegumu. Apgrūtinošas ziņošanas prasības un Tieslietu ministrijai piešķirtās plašās pilnvaras kontrolēt pilsonisko sabiedrību un plašsaziņas līdzekļu organizācijas palielina selektīvas un patvaļīgas piemērošanas risku.

Eiropadome 2024. gada 27. jūnija secinājumos uzsvēra, ka likums liecina par regresu attiecībā uz vismaz trijiem no deviņiem pasākumiem, kas izklāstīti Komisijas ieteikumā par kandidātvalsts statusa piešķiršanu, proti, attiecībā uz dezinformāciju, polarizāciju, pamattiesībām un pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaisti. Eiropadome secināja, ka Gruzijas iestāžu rīcība apdraud Gruzijas virzību uz ES, *de facto* novedot pie pievienošanās procesa apstāšanās.

"Likums par ģimenes vērtībām un nepilngadīgo aizsardzību" un astoņpadsmit grozījumi spēkā esošajos tiesību aktos tika pieņemti, nerīkojot iepriekšēju sabiedrisko apspriešanu un neveicot rūpīgu analīzi par atbilstību Eiropas un starptautiskajiem standartiem. Šis tiesību aktu kopums, kas pēc parakstīšanas ieguva likuma spēku 3. oktobrī, apdraud Gruzijas iedzīvotāju pamattiesības un palielina stigmatizāciju un diskrimināciju. Šo likumdošanas darbību un homofobiskas naida runas pastāvīgas izplatīšanas dēļ lesbietes, geji, biseksuāļi, transpersonas, interseksuāļi un kvīri (*LGBTIQ*) Gruzijā saskaras ar aizvien lielāku naidīgumu un stigmatizāciju.

Gruzijas 2024.–2026. gada rīcības plāns cilvēktiesību stratēģijas īstenošanai tika pieņemts pēc ierobežota apspriešanās procesa un neietver noteikumus par *LGBTIQ* un privātuma aizsardzību. Rīcības plānā daļēji skarti jautājumi par reliģijas vai ticības brīvību. Joprojām ir jānovērš būtiskas nepilnības stratēģiskajā satvarā attiecībā uz minoritāšu tiesību aizsardzību,

---

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (kodifikācija) (OV L 303, 28.11.2018., 39. lpp.).

6 COM(2024) 571 final.

7 Venēcijas komisijas 2024. gada 21. maijā izdots steidzams atzinums par Likumu par ārvalstu ietekmes pārredzamību.

arī minoritāšu pārstāvību. Rīcības plāna īstenošana vēl nav sākta, un nav skaidri noteikta īstenošanas uzraudzības kārtība.

Eiropadome 2024. gada 17. oktobra secinājumos atkārtoti apstiprināja, ka Gruzijas pievienošanās process ir apturēts, un aicināja Gruzijas iestādes pieņemt demokrātiskas, visaptverošas un ilgtspējīgas reformas saskaņā ar Eiropas integrācijas pamatprincipiem.

2024. gada 30. oktobra paziņojuma par ES paplašināšanās politiku secinājumos[8] Eiropas Komisija novērtēja Gruzijas progresu 2023. gada paplašināšanās paziņojumā noteikto deviņu pasākumu īstenošanā kā nenozīmīgu un konstatēja regresu tiesu iestāžu un pamattiesību, tostarp vārda brīvības, jomā.

Pēc Gruzijas iestāžu 28. novembra paziņojuma par nodomu līdz 2028. gadam (nākamajam parlamenta vēlēšanu gadam) nelūgt sākt sarunas ar ES un līdz tam atteikties no budžeta dotācijām daudzās Gruzijas pilsētās sākās masu protesti. Daudzos ziņojumos, tostarp Gruzijas tiesībsarga ziņojumos, ir minēts, ka iestādes tīši izmanto nesamērīgu spēku un vardarbīgas metodes, kā arī patvaļīgus arestus, kas varētu liecināt par spīdzināšanu un citādu sliktu izturēšanos. Tiek ziņots, ka iestādes izmanto smagu vardarbību, patvaļīgi aiztur protestētājus, politiķus un žurnālistus un slikti izturas pret viņiem, lai ierobežotu protestus. Līdz šim policisti vai neoficiālu vardarbīgu grupējumu locekļi nav saukti pie atbildības par savu rīcību.

Miermīlīgo protestu apspiešana tika nosodīta Augstās pārstāves/priekšsēdētājas vietnieces un paplašināšanās komisāres 2024. gada 1. decembra paziņojumā. Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstais komisārs cilvēktiesību jautājumos un Eiropas Padome arī aicināja Gruzijas iestādes ievērot starptautiskos cilvēktiesību standartus. Savos paziņojumos viņi atgādināja valstu pienākumu veicināt labvēlīgu vidi mierīgas pulcēšanās tiesību īstenošanai bez diskriminācijas un to, ka drošības darbinieku spēka pielietošanai arī turpmāk jābūt izņēmumam un jāatbilst likumības, nepieciešamības, samērīguma, piesardzības un nediskriminācijas principiem.

Tāpēc Gruzijas iestāžu veiktās darbības neatbilst ES vērtībām un apdraud labas attiecības starp ES un Gruziju.

Komisijas 7. ziņojumā saskaņā ar vīzu režīma atcelšanas apturēšanas mehānismu tika uzsvērti pasākumi, kas Gruzijai steidzami jāveic, lai kliedētu Komisijas bažas, un norādīts, ka tiek apsvērta vīzu režīma atcelšanas apturēšanas mehānisma iespējamā aktivizēšana attiecībā uz konkrētām personu kategorijām.

Lai aizsargātu dalībvalstu un Savienības sabiedrisko kārtību, ir lietderīgi un samērīgi, ka dalībvalstis pieprasa vīzu Gruzijas pilsoņiem, kuriem ir derīgas diplomātiskās pases un kuri ceļo uz Eiropas Savienību, jo šīs personas pārstāv intereses, kas ir pretrunā tām interesēm, kuru dēļ Savienība vispār noslēdza vīzu nolīgumu.

Šajā kontekstā Komisija uzskata, ka vispiemērotākais un samērīgākais pasākums ir apturēt dažus nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu pantus, kas paredz atvieglojumus konkrētām pieteikumu iesniedzēju kategorijām, patlaban neiedarbinot apturēšanas mehānismu, kas izklāstīts Regulas (ES) 2018/1806 8. pantā.

Pieteikuma iesniedzēju kategorijas, attiecībā uz kurām būtu jāaptur atbilstošie nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu noteikumi, ir šādas:

[8] COM(2024) 690 final.

– Gruzijas oficiālo delegāciju dalībnieki, kam pēc Gruzijai adresēta oficiāla ielūguma būtu jāpiedalās oficiālās sanāksmēs, apspriedēs, pārrunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, ko starpvaldību organizācijas rīko kādas dalībvalsts teritorijā;

– Gruzijas valsts un reģionālo valdību un parlamentu, Gruzijas Konstitucionālās tiesas un Augstākās tiesas locekļi;

– Gruzijas pilsoņi, kuriem ir derīgas Gruzijas izsniegtas diplomātiskās pases.

Tādēļ tikai attiecībā uz šīm pieteikumu iesniedzēju kategorijām būtu jāaptur šādu nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu pantu piemērošana: 4. panta "Dokumentārs pierādījums, kas apliecina brauciena mērķi" 1. punkta b) apakšpunkts, 5. panta "Daudzkārtējo ieceļošanas vīzu izsniegšana" 1. punkta b) un c) apakšpunkts, 2. punkta a) apakšpunkts un 3. punkts, 6. panta "Maksa par vīzu pieteikumu izskatīšanu" 1. punkts un 3. punkta c) un f) apakšpunkts, 7. pants "Vīzas pieteikuma procedūras ilgums" un 10. panta "Diplomātiskās pases" 1. punkts.

Tiklīdz Padomes lēmums stāsies spēkā, šajos noteikumos paredzētie īpašie nosacījumi vairs nebūs piemērojami. Pārējie nolīguma panti netiek apturēti.

Tā kā Gruzija ir iekļauta Regulas (ES) 2018/1806 II pielikuma sarakstā, uz visiem Gruzijas valstspiederīgajiem attiecas atbrīvojums no vīzas prasības, kas izriet no ES sekundārajiem tiesību aktiem; tādēļ, lai nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu daļēja apturēšana būtu efektīva, tā būtu jāpapildina ar pasākumiem, kas jāveic dalībvalstīm, ievērojot minētās regulas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

Regulas (ES) 2018/1806 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka dalībvalstis var paredzēt izņēmumus no atbrīvojuma no vīzas prasības diplomātisko pasu, dienesta/oficiālo pasu vai īpašo pasu turētājiem. Tāpēc, tiklīdz Padomes lēmums stāsies spēkā, dalībvalstīm saskaņā ar lojālas sadarbības principu būtu jāveic nepieciešamie pasākumi savā iekšējā struktūrā, lai piemērotu vīzas prasību Gruzijas izdotu diplomātisko, dienesta/oficiālo pasu un īpašo pasu turētājiem un, ievērojot Regulas (ES) 2018/1806 12. panta 1. punktu, par šiem pasākumiem paziņotu pārējām dalībvalstīm un Komisijai. Komisija izdos pamatnostādnes, aicinot dalībvalstis veikt minētos pasākumus.

Pēc pasākumiem, ko dalībvalstis veikušas, ievērojot Regulas (ES) 2018/1806 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu, attiecīgajām personām piemēros vispārējos noteikumus, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss)[9].

Šis lēmums negatīvi neietekmētu tiešus personiskus kontaktus, jo Gruzijas valstspiederīgie, kuriem ir parastās pases, arī turpmāk varēs izmantot atbrīvojumu no vīzas prasības, ceļojot uz ES īstermiņa uzturēšanās nolūkā.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums ir saskanīgs un papildina Regulu (ES) 2018/1806, kurā Gruzija ir iekļauta to valstu sarakstā, kuru valstspiederīgie ir atbrīvoti no vīzas prasības, bet dalībvalstīm ir atļauts paredzēt izņēmumus no minētā atbrīvojuma attiecībā uz diplomātisko pasu, dienesta/oficiālo pasu vai īpašo pasu turētājiem.

[9] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šī iniciatīva saskan ar ES ārējo attiecību politiku (tostarp cilvēktiesību un pamatbrīvību apsvērumiem) un ar ES paplašināšanās politiku attiecībā uz bezvīzu režīma trešām valstīm ar pievienošanās perspektīvām.

Šī iniciatīva saskan ar ES migrācijas, robežu pārvaldības un drošības politiku, jo tās mērķis ir pārvaldīt drošības un neatbilstīgas migrācijas riskus Šengenas zonā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma procesuālais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punkts. Materiālais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 77. panta 2. punkta a) apakšpunkts.

Lēmuma, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs ir saistīts ar dažu vīzu nolīguma noteikumu piemērošanas daļēju apturēšanu un tādējādi ietilpst kopējās vīzu politikas darbības jomā.

Tādēļ ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 77. panta 2. punkta a) apakšpunkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Neattiecas.

- **Samērīgums**

Šis priekšlikums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu izvirzīto mērķi, proti, apturēt ES un tās dalībvalstu pienākumu piešķirt konkrētus atvieglojumus Gruzijas amatpersonām un Gruzijas izsniegto diplomātisko pasu turētājiem, un ļaut dalībvalstīm izmantot iespēju atjaunot vīzas prasību Gruzijas izsniegto diplomātisko pasu turētājiem.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šā priekšlikuma mērķus var sasniegt tikai ar aktu, kas aptur nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu piemērošanu. Tādēļ ir vajadzīgs Padomes lēmums, ar ko aptur nolīgumu par vīzu atvieglotu izsniegšanu.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi/spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Gruzijas demokrātijas regress, tostarp "Likuma par ārvalstu ietekmes pārredzamību" pieņemšana 2024. gada maijā un tiesību aktu paketes par ģimenes vērtībām un nepilngadīgo aizsardzību pieņemšana 2024. gada septembrī, kā arī parlamenta vēlēšanu norise 2024. gada oktobrī un protestu vardarbīga apspiešana 2024. gada decembrī ir vairākkārt apspriesti Politikas un drošības komitejā un Ārlietu padomē. Ārlietu padome 2024. gada 16. decembrī

apmainījās viedokļiem par ES reakciju uz nesenajiem notikumiem Gruzijā, tostarp par Gruzijas valdības paziņojumu par nodomu līdz 2028. gadam nelūgt sākt pievienošanās sarunas, sekojošajiem masu protestiem un pieaugošajiem vardarbības aktiem pret protestētājiem, medijiem un politisko opozīciju. Augstā pārstāve uzsvēra, ka ES ir samazinājusi politiskos kontaktus un apturējusi palīdzību, no kuras tiešu labumu gūst Gruzijas iestādes, un paziņoja, ka ir panākta vienošanās aicināt Komisiju iesniegt priekšlikumu par vīzu režīma atjaunošanu Gruzijas diplomātisko pasu turētājiem.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Šim priekšlikumam nav negatīvas ietekmes uz pamattiesību aizsardzību Eiropas Savienībā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, novērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Saskaņā ar Līgumiem Komisijai ir jānodrošina, ka Savienības vārdā tiek sniegts vīzu nolīguma 14. panta 5. punktā paredzētais paziņojums, lai paustu Savienības piekrišanu daļēji apturēt vīzu nolīgumu.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Priekšlikuma 1. pantā ir paredzēts, ka būtu jāaptur dažu nolīguma noteikumu piemērošana, kas paredz atvieglojumus konkrētām Gruzijas pilsoņu kategorijām, kuras iesniedz īstermiņa vīzas pieteikumu, proti, Gruzijas oficiālo delegāciju locekļiem, Gruzijas valsts un reģionālo valdību un parlamentu locekļiem, Gruzijas Konstitucionālās un Augstākās tiesas locekļiem, kuri pilda savus pienākumus, un Gruzijas pilsoņiem, kuriem ir derīgas diplomātiskās pases. Šie noteikumi attiecas uz: 4. panta "Dokumentārs pierādījums, kas apliecina brauciena mērķi" 1. punkta b) apakšpunktu, 5. panta "Daudzkārtējo ieceļošanas vīzu izsniegšana" 1. punkta b) un c) apakšpunktu, 2. punkta a) apakšpunktu un 3. punktu, 6. panta "Maksa par vīzu pieteikumu izskatīšanu" 1. punktu un 3. punkta c) un f) apakšpunktu, 7. pantu "Vīzas pieteikuma procedūras ilgums" un 10. panta "Diplomātiskās pases" 1. punktu.

Pēc lēmuma pieņemšanas Komisija pieņems pamatnostādnes par tā īstenošanu un papildu pasākumiem, kas dalībvalstīm būtu jāveic saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1806 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

2024/0329 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Nolīguma starp Eiropas Savienību un Gruziju par vīzu atvieglotu izsniegšanu piemērošanas daļēju apturēšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Gruziju par vīzu atvieglotu izsniegšanu ("vīzu nolīgums") stājās spēkā 2011. gada 1. martā.

(2) Nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu mērķis ir uz savstarpīguma pamata atvieglot vīzu izsniegšanu Savienības un Gruzijas pilsoņiem plānotās uzturēšanās periodam, kas nepārsniedz 90 dienas 180 dienu periodā. Nolīgums par vīzu atvieglotu izsniegšanu palīdz veicināt cilvēku savstarpējos kontaktus un popularizēt vērtības, tostarp cilvēktiesību un demokrātijas principu respektēšanu.

(3) Saskaņā ar vīzu nolīguma 14. panta 5. punktu katrai Pusei ir tiesības vīzu nolīgumu pilnīgi vai daļēji apturēt sabiedriskās kārtības, valsts drošības aizsardzības vai sabiedrības veselības aizsardzības iemeslu dēļ. Lēmumu par apturēšanu otrai Pusei paziņo ne vēlāk kā 48 stundas pirms tā stāšanās spēkā. Pusei, kas apturējusi nolīguma par vīzu atvieglotu izsniegšanu piemērošanu, nekavējoties ir jāinformē otra Puse, tiklīdz apturēšanas iemesli vairs nepastāv.

(4) Gruzija 2024. gadā pieņēma "Likumu par ārvalstu ietekmes pārredzamību" un tiesību aktu paketi par "ģimenes vērtībām un nepilngadīgo aizsardzību". Šie tiesību akti apdraud Gruzijas tautas pamattiesības, tai skaitā biedrošanās un vārda brīvību, tiesības uz privātumu, tiesības piedalīties sabiedrības norisēs, kā arī palielina stigmatizāciju un diskrimināciju.

(5) Eiropadome 2024. gada 27. jūnija secinājumos uzsvēra, ka "Likums par ārvalstu ietekmes pārredzamību" liecina par regresu attiecībā uz pasākumiem, kas izklāstīti Komisijas ieteikumā par kandidātvalsts statusa piešķiršanu, un aicināja Gruzijas iestādes darīt skaidrus savus nodomus, pavēršot atpakaļ pašreizējo rīcības virzienu, kas apdraud Gruzijas virzību uz dalību ES un *de facto* noved pie pievienošanās procesa apstāšanās. 2024. gada 17. oktobra secinājumos Eiropadome atkārtoti apstiprināja, ka šāda rīcība apdraud Gruzijas virzību uz Eiropu un *de facto* aptur pievienošanās procesu, un aicināja Gruziju pieņemt demokrātiskas, visaptverošas un ilgtspējīgas reformas saskaņā ar Eiropas integrācijas pamatprincipiem.

(6) Gruzijas iestādes 2024. gada 28. novembrī paziņoja par nodomu līdz 2028. gadam nelūgt sākt pievienošanās sarunas ar Eiropas Savienību. Šis paziņojums izraisīja masu protestus daudzās Gruzijas pilsētās, uz kuriem Gruzijas iestādes reaģēja, izmantojot

nesamērīgu spēku un vardarbīgas metodes, kā arī patvaļīgi aizturot protestētājus, politiķus un žurnālistus un slikti izturoties pret tiem.

(7) Gruzijas darbības ir pretrunā pamatprincipiem, atbilstoši kuriem nolīgums par vīzu atvieglotu izsniegšanu tika noslēgts, un ir pretrunā Savienības un tās dalībvalstu interesēm. Konkrēti, šīs darbības neievēro cilvēktiesības un demokrātijas principus, un tādējādi tās ir pretrunā Savienības vērtībām un kavē stabilu ekonomisko, humanitāro, kultūras, zinātnisko un citu saišu attīstību starp Savienību un Gruziju.

(8) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijas 7. ziņojumā saskaņā ar vīzu režīma atcelšanas apturēšanas mehānismu[10] tika uzsvērti pasākumi, kas Gruzijai steidzami jāveic, lai kliedētu Komisijas bažas, un norādīts, ka tiek apsvērta vīzu režīma atcelšanas apturēšanas mehānisma iespējamā aktivizēšana attiecībā uz konkrētām personu kategorijām.

(9) Lai aizsargātu dalībvalstu un Savienības sabiedrisko kārtību, ir lietderīgi un samērīgi, ka dalībvalstis pieprasa vīzu Gruzijas pilsoņiem, kuriem ir derīgas diplomātiskās pases un kuri ceļo uz Eiropas Savienību, jo šīs personas pārstāv intereses, kas ir pretrunā tām interesēm, kuru dēļ Savienība vispār noslēdza vīzu nolīgumu. Tādēļ būtu jāaptur dažu vīzu nolīguma noteikumu piemērošana, kas paredz izņēmumus Gruzijas pilsoņiem, kuriem ir derīgas diplomātiskās pases, un atvieglojumus konkrētām Gruzijas pilsoņu kategorijām, kuras iesniedz īstermiņa vīzas pieteikumu, proti, Gruzijas oficiālo delegāciju locekļiem, Gruzijas valsts un reģionālo valdību un parlamentu locekļiem un Gruzijas Konstitucionālās un Augstākās tiesas locekļiem, kuri pilda savus pienākumus.

(10) Šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK[11]; tādēļ Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Īrijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.

(11) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.

(12) Ņemot vērā situācijas nopietnību Gruzijā, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā pēc iespējas drīzāk,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Tiek apturēta šādu Nolīguma starp Eiropas Savienību un Gruziju par vīzu atvieglotu izsniegšanu noteikumu piemērošana:

(a) nolīguma 4. panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecībā uz Gruzijas oficiālo delegāciju dalībniekiem, kuriem pēc oficiāla Gruzijai adresēta ielūguma jāpiedalās oficiālās sanāksmēs, apspriedēs, sarunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, kurus starpvaldību organizācijas rīko dalībvalstu teritorijā;

---

10 COM(2024) 571 final.

11 Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

(b) nolīguma 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecībā uz Gruzijas valsts un reģionālo valdību, Gruzijas Konstitucionālās tiesas un Gruzijas Augstākās tiesas locekļiem;

(c) nolīguma 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts attiecībā uz Gruzijas oficiālo delegāciju pastāvīgiem dalībniekiem, kam pēc Gruzijai adresēta oficiāla ielūguma regulāri jāpiedalās sanāksmēs, apspriedēs, pārrunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, ko starpvaldību organizācijas rīko dalībvalstu teritorijā;

(d) nolīguma 5. panta 2. punkta a) apakšpunkts attiecībā uz Gruzijas oficiālo delegāciju dalībniekiem, kuriem pēc oficiāla ielūguma regulāri jāpiedalās sanāksmēs, apspriedēs, sarunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, kurus starpvaldību organizācijas rīko dalībvalstu teritorijā;

(e) nolīguma 5. panta 3. punkts attiecībā uz 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajām kategorijām;

(f) nolīguma 6. panta 3. punkta c) un f) apakšpunkts attiecībā uz Gruzijas valsts un reģionālo valdību, Gruzijas Konstitucionālās tiesas un Gruzijas Augstākās tiesas locekļiem un Gruzijas oficiālo delegāciju pastāvīgiem dalībniekiem, kam pēc Gruzijai adresēta oficiāla ielūguma jāpiedalās sanāksmēs, apspriedēs, pārrunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, ko starpvaldību organizācijas rīko dalībvalstu teritorijā;

(g) nolīguma 10. panta 1. punkts attiecībā uz Gruzijas pilsoņiem, kuriem ir derīgas Gruzijas izdotas diplomātiskās pases;

(h) nolīguma 6. panta 1. punkts par maksu par vīzu pieteikumu izskatīšanu attiecībā uz pilsoņu un personu kategorijām, kas minētas 6. panta 3. punkta c) un f) apakšpunktā un 10. panta 1. punktā;

(i) nolīguma 7. pants attiecībā uz pilsoņu un personu kategorijām, kas minētas 6. panta 3. punkta c) un f) apakšpunktā un 10. panta 1. punktā.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā otrajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs